

Besættelsen den 9. april 1940 kom ikke uvarslet

Den 4. april 1940 fik udenrigsminister P. Munch med diplomatisk kurer pr. flyvemaskine bragt følgende opsigtsvækkende hastemeddelelse fra den danske gesandt i Berlin, Herluf Zahle: *Der forestår en "aggression" mod Danmark, som skal finde sted i næste uge.* - Meddelelsen, som gesandten havde fået af den svenske marineattaché den 4. april kl. 13, var samme dag blevet bekræftet af den hollandske militærattaché og stammede fra "absolut pålidelig kilde" inden for den tyske overkommando.

Dagen efter - den 5. april - sendte gesandten endnu en indberetning med flykurer til udenrigsministeren, hvor han tog forbehold over for troværdigheden af rygtet om en aggression mod Danmark, men dernæst understregede advarende, at *" jeg anser det dog for min pligt at udtale, at den kongelige regering på ingen måde bør skyde den tanke fra sig, at situationen kan være yderst alvorlig eller i løbet af dage eller time blive det. Øjeblikket turde derfor, efter min ærbødige formening, være inde til snarest at tage under den grundigste overvejelse, hvad der - under de forskellige mulige gradationer i situationens udvikling - vil være at foretage."*

Lørdag den 6. april sendte gesandten en ny indberetning til København med et indhold, der ikke bragte egentligt nyt andet end gesandten's hypotetiske betragtninger, men som dog var forsynet med et ikke uvæsentligt P.S.: *"Som ret usikkert rygter har jeg hørt, der i Holsten skulle befinde sig 4 divisioner af linjen."*

Søndag den 7. april modtog udenrigsministeren endnu et ildevarslende telegram fra gesandtskabet i Berlin: *"Erfaret transportflåde forladt Stettin 4. april, kurs vest. Bestemmelse ukendt, men forventet nået 11. april."*

Den 8. april sendte gesandten denne advarsel til udenrigsministeren med henvisning til Danmarks heldige stilling under 1. verdenskrig: *"Hr. ministeren vil ikke misforstå mig, når jeg i ærbødighed tillader mig at advare imod for stærkt at parallelisere mellem den nuværende krig og "verdenskrigen". Forholdene kan let og hastigt udvikle sig på en ganske anden og farligere måde. Vi kan ikke slå os til tåls med præcedenser. Vi kan i den nærmeste fremtid fra begge krigsførende parters side blive stillet overfor problemer, til hvilke ingen "forakter" findes uden at gå ret langt tilbage i historien."* Og så - til allersidst, i et P.S. pkt. 3 - denne dybt alarmerende meddelelse.: *Den svenske gesandt har personlig givet møde hos mig og meddelt, at han fra en god kilde - som han dog ikke kunne nævne - havde erfaret, at de tyske planer skulle gå ud på en hel eller delvis besættelse af Danmark og Norge."*

Den første meddelelse om den forestående tysk aggression mod Danmark og Norge blev givet den 3. april af den tyske oberst Hans Oster til den hollandske militærattaché, der den 4. april videregav den til de danske og svenske militærattachéer. I den danske regering og hos udenrigsministeren og hans nærmeste rådgivere var indstillingen den, at man egentlig gerne havde været fri for de alarmerende meddelelser fra Berlin. Man ville helst intet vide om den fare, der nærmede sig. Man håbede på det bedste i stedet for at forberede sig imod det værste tænkelige.

Det var ikke så meget det, at tyskerne besatte Danmark den 9. april. Det kunne ikke have været forhindret. Det var den jammerlige måde, det skete på. En regering, der var gået i flyverskjul. Et folk, der blev taget på sengen.